

FEB 7 - 1953

14.02.1953

Moralsk opprustning og den hellige by Benares

India-brev til Aftenposten fra biskop ARNE FJELLBU

Toget til Benares er forsinket. Jeg står på jernbanestasjonen i Lucknow blandt sovende, spisende, tiggende mennesker — alt foregår på jernbanestasjonene i India.

Mens jeg står og venter på mitt tog, opplever jeg et tog av mennesker. Det er moralsk opprustningsinternasjonale team som holder sitt inntog i Lucknow denne morgen. De kommer fra Delhi hvor de har virket en ganske lang tid. De kommer med ekstrasog og nå møter jeg hele teamet i Lucknow. I spissen går dr. Buchmann selv. Han er blitt gammel nå, men han ser likevel ut som en seierherre som gjør sitt inntog i en erobret by. Bakefter ham kommer alle disse vakre, velstelte mennesker som nå skal opptre i Lucknow. Buchmann skal være gjest hos selveste guvernøren over U.P. (United Provinces.)

«Moralsk opprustning» er blitt mottatt med stor velvilje i India. Teamets deltagere sier jo også meget som nettopp idag må glede og tiltale Indias ledere. Dr. Buchmann uttalte at det var hans overbe-

visning at India kunne bli den førende nasjon i 1953 og lede verden til en ny glans («A new illumination»). En annen sa at Indias

5-års plan ville lykkes hvis moralsk opprustning fikk trenge igjennom. Så langt som dr. Buchmanns optimisme rekker nok ikke de som idag leder India, men 5-årsplanen er jo det store og viktige problem for dem.

Teamet skal oppføre 2 skuespill «Jothan Valley» og «Den glemte faktor.» Morgenavisene i Lucknow har alt meddelt at disse skuespill har bragt håp til millioner. Med store overskrifter står dette denne morgen. Og er det noe de ledende i India mer ønsker enn dette? — Håp til Indias 360 millioner! —

Det er ikke underlig at teamet blir vennlig mottatt. Det sier nettopp det som ønskes og det unnlater å nevne det som kanskje religiøst skiller teamet fra dem som idag leder India.

Jeg tenker på alt dette på bakgrunn av det jeg hittil har opplevet av fattigdom og elendighet, av uvitenhet og overtro. Kan India i 1953 bli den førende nasjon?

Er det ikke en misforståelse å

oppføre «Den glemte faktor» i et land hvor de sosiale forhold er så komplett forskjellige fra New York, London og Ruhrdistriktet?

Er ikke det hele en dårskap? Men samtidig kjenner jeg lysten til å si: Gud velsigne dere! Er ikke alltid Guds gjerning begynt som en dårskap? — Kanskje det engang vil vise seg at disse folk var med og gjorde en god gjerning for India. Det vil neppe vise seg i 1953, men kanskje når dette århundres historie skal skrives?

Men endelig kommer mitt tog. Jeg har sluttet å reise 1. klasse, 2. klasse er like god eller like dårlig. Kupéene har den fordel at det kan være opptil 12 personer der om dagen og 8 om natten. Det gir stor trygghet for togrøvere. Nå forstår jeg hvorfor det er jerngitter for vinduene og at dører og vinduer «boltes» om natten. Det hindrer innbrudd. Alt er «naglefast». Det finnes ikke noe som kan fjernes fra kupéen. Alt sengetøy må passasjerene også selv ha med. Derfor fylles kupéen av medbrakte madrasser, lakener, ulltepper o. s. v.

Slik er det på de fleste tog. Det finnes også noen mer moderne og komfortable vogner, men jeg har aldri opplevd dem.

Benares er antagelig Indias eldste by — man mener at den er over 4000 år gammel. Den regnes for Indias helligste by. Den hellige flod Ganges flyter gjennom den.

Det stunder til stor religiøs fest i Benares. Pilegrimer strømmer mot byen. Gatene er overfylt. Det mest berømte tempel kalles Shri Vishwanatah tempel. Det betegnes gjerne som «det gyldne tempel» — Her har stått en helligdom siden 490 før Kristus.

Skumle gater, trange smug fører dit. Kuer og kalver er med og gjør det vanskelig å komme frem. Vi står og ser inn i det forholdsvis lille tempel. Gulvet er skittent, vann flyter overalt, avbrukne blomster og ku-lort blandes med vannet i helligdommen.

Enhver som vil gå inn i et hindutempel må trekke sine sko av. Det var ikke meget fristende å gå på strøpelesten på det gulvet. Mens jeg står og betenker meg kommer det en ku. Hun skyver meg tilside og spaserer rolig inn i templet opp mot alteret som ikke jeg kan nærme meg uten å trekke skoene av.

En av hinduismens store uykker er troen på disse hellige dyr. Og øverst i rekken blant dem står kua. Derfor kan man ikke drepe en ku. Istedet er landet og også byene fylt av eldgamle, utsultede kuer som ikke melker, men som ikke kan drepes.

Når en ku i en by ikke lenger melker, har den ikke lenger noen eiermann. Den røter i rennestenen etter noe spiselig. Den hindrer trafikken. Men ingen kan røre dem. De må leve til de dør av seg selv.

Jeg så også et annet kjent tempel i Benares, det såkalte apetempel. Det kalles bare så fordi det er så fullt av apekatter. Apene svingte seg overalt under tempelklokket, hoppet opp i tempelklokket og fikk den til klemte. Ingen rører den. For de er også hellige.

Noen motbydelige dyr er de. De stjeler som ravn, de eter den grøde som folk så høytidelig trenger. Men de må ikke drepes.

Jeg kjøpte på gaten et par bananer og var dum nok til å bære dem i hånden. Plu'selig blir jeg angrepet bakfra, et kraftig vesen slår mot hånden min. Jeg står der med en halv banan mens en apekatt har tatt resten. Det strømmer flere aper til og en flokk av nakne menneskeunger skyter opp av jorden. De omringer meg, ler uforskammet uten noe hensyn til min verdighet. Deres sympati er helt på apekattens side.

Døren må låses om natten. Ellers risikerer man at en slik ape åpner døren og tar hva den har lyst på, går lydøst ut og lukker døren etter seg. En landeplage er disse hellige dyr.

Til de mest deprimerende opplevelser ved disse tempelbesøk er

7 FEB. 1953

AFTENPOSTEN

alle tiggere. De sitter tett i tett i den trange gate som fører til tempelet. Blinde, spedalske, folk uten ben, uten hender, gamle, men også barn. Gir man en av dem, får man alle de andre etter seg.

Det finnes ingen offentlig for-
sorg i India. Det er ved tiggeri de
skal leve. — Det finnes gamle hjem
for kuer, men ikke for mennesker.
— Jeg vet ikke hva jeg skal gjøre
med disse tiggere. Mange trøster
meg med at de får tilstrekkelig
hjelp ved tiggeri, at noen en-
og blir rike. Men de går meg på sam-
vittigheten løs, disse elendige.

Tidlig om morgenen ved solopp-
gang er jeg ved Ganges for å se
badningen i den hellige flod. In-
dias visepresident sa på et kirke-
møte i Lucknow at Indias folk i
mer enn 4000 år hadde tatt reli-
gionen alvorlig. Det får man også
et inntrykk av der ved Ganges.
Nakne, hellige menn (sadhuer),
innsmurt med aske sitter der døg-
net rundt og leser sine hellige skrif-
ter. Hensunket i meditasjon sitter
de bedende der og ser mot sol-
oppgangen. Visst tar de det al-
vorlig. De drikker det skitne elve-
vannet, de gurgler seg med det,
de vasker seg. Det hele er kultisk,
religiøst. Deres håp er å få dø der
ved Ganges bredd i Benares. Da
blir det ikke noen ny fødsel på
jorden. Salig er også dem som kan
blir brent der ved floden. Jeg så
den morgen to slike «kremasjoner»
nettopp hvor stedet var mest hellig.

Pornografiske bilder er forbudt i
India. Ære være de styrende for
det! Her skal kontrollen være me-
get streng. Men på båtferden den
morgen på Ganges ble jeg tilbudt
en serie bilder som gjengav ut-
smykningen av et tempel i Bena-
res. De overgikk i pornografisk
dristighet alt som presteres i Norge.
Men disse bilder var ikke forbudt
fordi de gjengav noe som ansås
hellig.

Mine tanker gikk atter tilbake til
opplevelsen på Lucknows jernba-
nestasjon: Moralsk opprustning
som skred inn i byen. For en mot-
setning: Moralsk opprustning og
den hellige by Benares.

Jeg tenkte også på disse forfi-
nede dypt religiøse indiske vismenn
jeg hadde hørt tale til oss kirke-
menn. For et svelg som er befes-
tet mellom dem og disse vulgære
religiøse fremtoninger i Benares.
Kan India nå de store mål disse
idealister har satt seg når disse
tildels barbariske religionsformer
skal holdes opp? Det må være en
verden av problemer disse folk
har å løse, ikke bare av økonom-
isk og sosial karakter. Det må
også være en indre personlig spen-
ning hos disse høyt opplyste in-
dere som tar religionen meget al-
vorlig.

Calcutta, januar 1953.

Arne Fjellbu.